

RIVM: rubbergranulaat op kunstgrasvelden is milieubelastend

Maatregelen nodig tegen verspreiding infill

Begin juli publiceerde het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) de resultaten van een onderzoek naar de milieurisico's van rubbergranulaat. Na onderzoek op tien velden concludeert het RIVM dat rubbergranulaat 'schadelijk kan zijn voor het milieu in de directe omgeving van kunstgrasvelden'. De bandenbranche zet kanttekeningen bij het onderzoek, maar is het met het RIVM eens dat maatregelen nodig zijn tegen de verspreiding van infill.

Auteur: Nino Stuivenberg

Begin 2017 publiceerde de BSNC een onderzoeksrapport over de verspreiding van infill rond kunstgrasvelden. De conclusie van dat onderzoek was dat er per veld jaarlijks maximaal vierhonderd kilo aan rubberkorrels in het milieu terecht komt; ongeveer vijftig autobanden. Tel daar de drie uitzendingen van Zembla en de bijbehorende maatschappelijke onrust bij op, en de aanleiding voor het huidige onderzoek was geboren. De

afgelopen maanden nam het RIVM met Stowa (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer) tien kunstgrasvelden onder de loep, die allemaal aangelegd zijn vóór 2010.

Resultaten

In het onderzoek werd de bodemkwaliteit rond kunstgrasvelden vergeleken met die rond tien natuurgrasvelden. De onderzoekers keken naar vijf

gebieden rond de velden: bermgrond, drainage water, oppervlaktewater (slootwater), waterbodem en grondwater. Bij alle tien locaties werden verhoogde concentraties kobalt, zink en minerale olie in de bermgrond gevonden, terwijl ook het gehalte aan paks en enkele benzothiazolen frequent verhoogd was. De onderzoekers stellen dat dit te verklaren is door de hoeveelheid rubberkorrels in de bermgrond.

4 min. leestijd

Volgens het RIVM zijn er bovendien aanwijzingen dat rubbergranulaat invloed heeft op het drainage-water. Onder enkele velden werden namelijk hoge concentraties zink gevonden die de Milieukwaliteitsnorm overschreden. Het zink komt in de bodem door de uitloging van rubbergranulaat. Op zes locaties had rubbergranulaat invloed op de waterbodem. Volgens het RIVM hangt die invloed samen met de vervuiling van het drainage-water; drainage-water komt immers in de waterbodem terecht en voert die vervuilende stoffen mee. In het slootwater rond de velden bleek géén toename van verontreinigde stoffen, zodat het waterleven geen direct risico lijkt te lopen. Tot slot stelt RIVM dat rubbergranulaat geen milieurisico's oplevert voor grondwater en ook niet voor de drinkwaterkwaliteit.

Aanbevelingen

Op enkele gebieden brengt rubbergranulaat dus aantoonbaar een milieurisico met zich mee. Het RIVM stelt dat de grootste milieubelasting wordt veroorzaakt door de verspreiding van korrels naar de bermgrond. Hiervoor zijn al diverse oplossingen in omloop, waarover later in dit artikel meer. Daarnaast stelt het RIVM dat de verspreiding naar drainage-water voorkomen moet worden. Het instituut geeft aan dat stakeholders hiervoor oplossingen moeten zoeken. Over sanering doet het RIVM geen uitspraken. Men verwijst naar de zorgplicht: als de bodem vervuild is, moet er gesaneerd worden. Tot slot wijst het RIVM erop dat nu alleen de milieurisico's van rubbergranulaat onderzocht zijn, terwijl EPDM, TPE en kurk buiten beschouwing zijn gelaten.

Kees van Oostenrijk, directeur van Recybem

'Onterechte focus'

Dat laatste punt stuit ook Recybem tegen de borst. Recybem is het regieorgaan voor de inzameling en recycling van autobanden. Op de dag dat het rapport verscheen, reageerde Recybem met een persbericht. De organisatie heeft moeite met de volledige focus op infill van het type SBR. Kees van Oostenrijk, directeur van Recybem: 'Met TPE worden microplastics in het milieu verspreid en er is aardolie voor nodig om TPE-korrels te maken. Dit leidt ook tot veel uitstoot van CO₂. Hetzelfde geldt voor EPDM-korrels. Kurkkorrels worden met chemicaliën behandeld zodat ze niet direct rotten. In alle gevallen valt er veel te onderzoeken, maar dat gebeurt niet. Door alle negativiteit rond rubbergranulaat zouden we wel eens het kind met het badwater kunnen weggooien. Wij vragen ons af of je dat moet willen. De alternatieven zijn veel duurder, terwijl ze geen milieuwinst opleveren', stelt Van Oostenrijk.

Recybem stelde zo'n tien jaar gelden al vast dat infillkorrels buiten de velden terechtkomen, onder meer door de wind, meedragen door spelers en onderhoudswerkzaamheden. Daarom stelde zij in samenwerking met de overheid een zorgplichtdocument op, waarin wordt beschreven hoe velden moeten worden aangelegd en welke *good housekeeping*-maatregelen nodig zijn om de verspreiding buiten de velden zoveel mogelijk te voorkomen.

In gesprek

Van Oostenrijk hierover: 'Blijkbaar heeft dit document nog onvoldoende impact gehad, want de infill wordt niet goed opgeruimd. Verspreiding van infillmateriaal is niet wenselijk, of dit nu kurk, TPE, EPDM of SBR is. Hoewel de verspreiding niet leidt tot gevaar voor mens of dier, zorgt het wel voor milieudruk, zoals het RIVM aangeeft. De infill komt in de berm terecht. Dat is dus een vorm van verontreiniging die op een gegeven moment moet worden opgeruimd. Wij zijn al enige tijd in gesprek met experts, om nieuwe manieren te bedenken waarmee we verenigingen en terreinbeheerders kunnen helpen infill uit de berm te verwijderen.' Recybem wil daarnaast het gesprek aangaan met aannemers, veldeigenaren en terreinbeheerders, aangezien deze uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor de aanleg en het onderhoud van de velden en de infill.

Vraagtekens

Het RIVM-rapport gaat verder in op de aanwezigheid van zink in het milieu door de rubberkorrels. Op sommige plekken zijn zinkwaarden gemeten

ACTUEEL

die hoger liggen dan de norm. Recybem stelt echter vraagtekens bij de wijze van meten. Van Oostenrijk: 'De bodemonsters bevatten maximaal 3,5% rubberkorrels, blijkt uit het rapport. Vervolgens is de bodem met rubberkorrels en al gemeten op de aanwezigheid van zink, maar hierdoor is het zink in de rubberkorrels zelf gemeten. De grond is niet eerst gezeefd voordat er werd getest. Dit zegt dus nog steeds niks over de mate waarin zink daadwerkelijk in de bodem terecht komt. Wij weten uit diverse eerdere onderzoeken van gemeenten dat bij goed aangelegde velden geen zink in de bodem onder de velden terechtkomt. Verder is door het Stowa-onderzoek duidelijk geworden dat het water in de sloten rond de velden en het grondwater geen meetbare sporen van zink of andere metalen bevatten. Dit lijkt dus een beheersbare situatie, zeker als de korrels zelf uit de berm worden verwijderd.'

Oplossingen in omloop

Recybem concludeert dat er nieuwe manieren moeten worden gevonden om korrels op een eenvoudige wijze op te ruimen. RIVM en Recybem zijn het dus over één ding duidelijk eens: er moeten maatregelen komen om de verspreiding van infill tegen te gaan. In de praktijk zijn hiervoor al diverse oplossingen die langs voetbalvelden liggen, onder meer van kunststof (W&H Sports), gerecycled kunstgras (Duvano) en beton (Zwaagstra Beton). Het gaat om kantplanken, ook wel *boardings* of slagplanken genoemd. Leveranciers van deze planken zien natuurlijk kansen na het verschijnen van dit onderzoeksrapport. Voor de verspreiding in berm ligt de oplossing dus voor de hand. Uitloging naar de bodem blijft echter een serieus probleem. Momenteel werkt een werkgroep Zorgplicht binnen branchevereniging BSNC aan een zogenaamd zorgplichtdocument, dat als leidraad voor beheerders van kunstgrasvelden moet dienen. Wie weet kan dit document een bijdrage leveren aan het inperken van de huidige milieurisico's. De publicatie van het zorgplichtdocument wordt medio oktober van dit jaar verwacht.

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-7657